

בית משפט מחוזי בתל אביב-יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

23 אוקטובר 2011

עת"מ 11-10-20761 האגודה לזכויות האזרח בישראל ואח' נ'
עיריית תל-אביב ואח'

בקשה מס' 1

לפני כב' השופטת, ד"ר מיכל אגמון-גונן

- המבקשים:
1. האגודה לזכויות האזרח בישראל
 2. אלון מן
 3. אשר וויצמן השנטי
 4. מתקה גיל אליאס

נגד

- המשיבים:
1. עיריית תל-אביב
 2. מדינת ישראל

1
2
3
4
5
6
7
8
9

נוכחים:

ב"כ העותרים עו"ד דן יקיר, עו"ד טלי ניר, עו"ד נירה שלו
ב"כ המשיבה עו"ד עוזי סלמן ועו"ד פזית שלמון-ברץ
ב"כ המדינה עו"ד דרור גרנית

פרוטוקול

10

עו"ד יקיר:

11 לשאלת בית המשפט, מהתגובה ההיסטרית של העירייה שהוגשה הבוקר, לא ברור לי אם
12 הקונספירציה היא שהאגודה לזכויות האזרח חברה לפעילים כדי לנצל לרעה את ההליך בבית
13 המשפט או שהפעילים ניצלו, אין לי שום ידיעה על זה, אנחנו לא בקשר עם הפעילים חסרי הבית,
14 ייתכן שזה נוצל לרעה, כודאי לא היתה המטרה של אף אחד מהעותרים דכאן, ולכן אין להטיל
15 לפתחנו כל אשם בעניין. אם הוקם מאהל ואם הוא סותר פסקי דין חלוטים של בתי המשפט, אז אין
16 דבר בצו הביניים הארעי שניתן או אם יינתן צו ביניים זמני כדי למנוע מן העירייה לפעול בהתאם
17 לחוק. כל המטרה של העתירה היא למנוע פעולה לא חוקית של העירייה.
18 אנחנו באמת חוששים שהעירייה עושה חיבור שלא כדין בין המחאה החברתית לבין הטיפול
19 בבעייתם של חסרי הבית, חסרי הבית היו לפני שהתחילה המחאה החברתית ויישארנו לצערנו גם
20 לאחריה. אין מחלוקת משפטית בינינו לבין העירייה, שאין לה סמכות לפנות אנשים שנמצאים
21 במקומות ציבוריים, ודאי כל הדוגמאות שגבירתי הביאה, אם יש חשד לעבירה, שימוש בסמים או
22 אלימות, אז ודאי שיותר למטרה לפעול, אם חסר בית נמצא ברכוש פרטי כמו בכניסה לבית, אז
23 גם זה לא חוקי, אנחנו לא מדברים על זה, אנחנו מדברים באמת על צו מאוד מוגבל ומתוחם לאסור
24 לפנות חסרי בית ממקומות ציבוריים. המקרים שאנחנו הבאנו אנחנו חוששים שזה עולה כדי
25 מדיניות, אולי סמויה ולא מוצהרת, לנסות ולהיפטר מהבעיה של חסרי הבית, זו תופעה ידועה

בית משפט מחוזי בתל אביב-יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
עת"מ 10-11-20761 האגודה לזכויות האזרח בישראל ואח' נ'
עיריית תל-אביב ואח'
23 אוקטובר 2011

בקשה מס' 1

1 שרשויות מקומיות מנסות להיפטר מהבעיה הזאת על ידי העברתה לרשויות סמוכות. זו מדיניות
2 שמתועדת בספרות, גם לגבי עיריית ת"א, אני מציג שלושה עמודים ממאמרו החשוב של ד"ר דורון
3 טייכמן. הבעיה היא שאין מחלוקת עם העירייה בעניין הזה, בעצם האחרונה טוענת, לנו מותר לסלק
4 מטרדים, לנו מותר אם חסר בית שוכב על מזרון ומכוסה בשמיכה. פה יש לנו פעולה משותפת של
5 העירייה בחסות המשטרה, באמת ההבדל היחיד אולי שנוצר בשל המחאה התברתית הוא שינוי
6 במקומות הדיור הציבוריים של חסרי הבית, ובכך שהם נראים יותר באותם מקומות שבהם היתה
7 המחאה, אבל זו לא סיבה להזיז אותם ממקומם כדי שיראו אותם פחות. מה שעולה מתגובות
8 העירייה, שאם חסר בית שוכב על מזרון מתחתיו או מתכסה בשמיכה מעליו, אז מותר לסלק את
9 המזרון והשמיכה, אמנם אין סמכות לנפנף את האדם עצמו אבל אפשר לעודד אותו לעבור למקום
10 אחר, רצוי לרשות מקומית אחרת, אבל אם לא אז לפינה יותר נידחת בעיר. אין סמכות כזאת. אפילו
11 אם היה מדובר בהפגנה, אבל פה נמקרה הזה באמת הם חסרי בית אותנטיים, שהיו כאלה רובם
12 ככולם לפני המחאה ולצערנו ממשיכים להיות כאלה, אז לכן אין כאן הפגנה במסווה של דרי רחוב.
13 העירייה החליטה שחסר בית שישן בשדי רוטשילד זו מחאה מוסווה ולכן צריך לסלק אותו. חסרי
14 הבית נשארו במקומות המחאה, נוצר בונדינג בין חסרי הבית לפעילים, מה שלא היה קודם, גם לפי
15 תיאור של העירייה עצמה שהיא טוענת שמנצלים צו ארעי לרעה, מדובר במאהל שהוקם לארח מכן,
16 זה לא הפעילים שבאו ואמרו בואו תישנו איתנו במאהל החדש שהקמנו, אלא החיפך, אלה חסרי
17 הבית שנשארו בשדי רוטשילד, ופעילים שחברו אליהם ואולי הקימו מאהל. אין לי ידיעה על כך.
18 אנחנו מבקשים צו שמכוון אך ורק לחסרי הבית, שזכותם להישאר בשדי רוטשילד או בשדי בן גוריון
19 או בגינת לוינסקי, או בכל מקום אחר בו היתה המחאה, ולהיות שם חסרי בית עד שיימצא, אנחנו
20 מקווים, פתרון. אז אם הפעילים מקימים שם מאהל לצידם או מנצלים אותם לרעה, אין דבר בצו
21 של בית המשפט שמונע מהעירייה לפעול נגדם בהתאם לסמכויות. העתירה מאוד ממוקדת וצרה,
22 מתייחסת אך ורק לחסרי הבית, שאפילו אם העירייה חושבת בטעות שזו מחאה מוסווית, זה איננו
23 כך. אלה הם חסרי בית אותנטיים שמבקשים לשהות באותם מקומות ששם שהו. גינת לוינסקי, שזה
24 לא מטרד כי זה לא מקום מגורים. הטענה של העירייה מזכירה לי את הטענה בתיק אצל כבי השופט
25 קובו, שאסרה להקים דוכני הסברה, והם טענו שהסמכות לפנות מכשולים, היה מדובר בעלוניים
26 למען זכויות בעלי חיים ונגד אכילת בשר, אז הוטרינרית העירונית חושבת שאכילת בשר מאוד
27 חשובה לבריאות, התנגדה למסר, ולכן עיריית ראשון טענה שהסמכות לסלק מכשולים חלה גם על
28 מכשולים רעיוניים ולא רק פיזיים. גם פה כשאומרים שאת המזרון והשמיכה אפשר לפנות, את
29 האדם אין לנו סמכות, זו בדיוק התוצאה. אנחנו אומרים לא לחרוש על גבם של חסרי הבית את
30 הניסיונות של העירייה לכבות את המחאה.

בית משפט מחוזי בתל אביב-יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 10-11-20761 האגודה לזכויות האזרח בישראל ואח' נ' 23 אוקטובר 2011
עיריית תל-אביב ואח'

בקשה מס' 1

1 אני חושב שחשוב שתירשם הצהרה של העירייה שהיא מסכימה לכך שאין לה סמכות לפנות חסרי
2 בית שנמצאים עם ציוד אישי מינימאלי במקום ציבורי. אבקש שתחודד המדיניות הזאת, ושתרד עד
3 רמת הפקח בשטח ואנחנו נבחן אותה. נוהל התעייה לא מתייחס בכלל לעניין הזה, הוא מנחה את
4 העירייה איך לטפל בחסרי בית, יש את חוסר העזר להסמך לסלק מטרדים, אדם הוא לא מטרד,
5 וגם המזרון שהוא שוכב עליו איננו מטרד.

6

7

עו"ד ניר:

8 יש מדיניות, בפועל היא שונה לחלוטין, מאז שהפסיקה המתאה, כל יום יש התעמרות, אלימות,
9 מעצרים, יש לי כאן שורה ארוכה של מקרים שלא הספקנו להביא ואנחנו נרצה להגיש, אפשר להעיד
10 את האנשים שיכולים לספר כל יום, רק אתמול בלילה בגינת לוינסקי שוב פינו חסרי בית, באים
11 לוקחים באמצע שהם ישנים, מושכים להם את השמיכה והמזרון ובאלימות רבה מגרשים אותם. גם
12 ברוטשילד, גם בכיכר רבין וגם בלוינסקי, זה באופן יומיומי, אי אפשר להגיד שאין כאן מדיניות, זו
13 רדיפה בלתי פוסקת שנועדה להשתיק אותם ולפורר את הקבוצות שנוצרו. צריך להבין שנוצרו כאן
14 שתי קבוצות, בלוינסקי וברוטשילד, שסוף סוף אנשים מצאו דומים להם והתחברו, ופעם ראשונה
15 בחיים יש להם איזשהי תקווה לשינוי, במקום שהעירייה תנצל את הדבר הזה שנוצר, תמצא ביחד
16 איתם פתרונות אמיתיים, כי מה שהם מציעים היום בתגובה שלהם, זו לא עניינה של העתירה הזו,
17 הם רחוקים מלהיות פתרונות אמיתיים. אפשר היה לספק מיטות, ולמצוא מבנים לשכן בהם, יש
18 הרבה פתרונות. ברשויות מקומיות אחרות כן עושים את זה, העובדה שעד היום לא הוגשה עתירה
19 בנושא הזה, זה יושב לחובתנו ולא לזכותם. יושב לחובתנו כי מפאת מחסור במשאבים טרם הוגשה
20 עתיר בנושא, אך אנחנו עוקבים על הנושא ומנסים לעתור. מנסים להשתיק את חסרי הבית ואת
21 היכולת שלהם להיות ביחד וליצור איזשהי קהילה, והאמת שהם כבר מצליחים, בגינת לוינסקי היו
22 בהתחלה 30 חסרי בית שתכננו איך הם יוצאים מחסיטואציה במשותף, הם גם כתבו לראש העיר,
23 אפשר להגיש תצהירים, יש מדיניות בשטח, 10 אנשים עזבו בגלל שהם לא מסוגלים וחזרו כמו
24 שהפקחים אמרו להם – תחזרו כל אחד לחור שלכם, זה מה שהם רוצים שיקרה, שהם לא יישארו
25 בקבוצה. אז עוד שבועיים, שלושה, ארבעה, כמה אנשים יחזיקו מעמד? באמת יפוררו את הקבוצות
26 האלה. במקום לדאוג להם, למצוא להם פתרון משותף, הדבר הזה הביא אנשים לצאת מסמים
27 ואלכוהול, חיזק אותם, נתן להם תקווה שלא היתה להם אף פעם, ועכשיו התקווה מונחת לפתחו של
28 בית המשפט, וזו התקווה האחרונה שלהם, אם לא יינתן צו, לא תהיה הצהרה ברורה בדבר הזכות
29 שלהם, וחשוב לומר שמהתגובה של המשיבה 1 עולה שהם מכירים בזכות של חסרי בית לישון
30 במקומות ציבוריים ובחוסר הסמכות שלהם לפנות אותם, ומה שהם עושים בשטח הם חוטאים
31 לתפקידם פעמיים, גם בזה שהם פועלים בחוסר סמכות בעצם זה שהם מפנים אותם, וגם בזה שהם

בית משפט מחוזי בתל אביב-יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

23 אוקטובר 2011

עת"מ 10-11-20761 האגודה לזכויות האזרח בישראל ואח' נ'
עיריית תל-אביב ואח'

בקשה מס' 1

1 לא דואגים להם, שזו החובה שלהם, ואם הם היו דואגים להם, הם היו יודעים שבין חסרי הבית,
2 האנשים שיושבים באולם, כולם חסרי בית מלפני המחאה, העותרים, שניים מהם 20 שנה ברחוב,
3 אחד מהם 3 שנים ברחוב, אם היו דואגים להם היו מוצאים להם פתרונות, ולא הפתרונות
4 שמצויים היום.

5

6

עו"ד יקיר:

7 אבקש שתירשם ההצהרה הזאת מפי העירייה, אם היא מוכנה לעמוד מאחורי מילתה, העתירה
8 תישאר תלויה ועומדת נניח במשך חודשיים, אנחנו נעקוב אחרי זה, אם העירייה תקיים מדיניותה,
9 אם לא נגיש הודעה מעדכנת על מה קרה בתקופה הזאת.

10

11

עו"ד שלמון-ברץ:

12 קשה לנו להתייחס לטענות עובדתיות שלא נטענו בעתירה, עורכת הדין ניר אומרת שיש לנו אנשים
13 נוספים, מצהירים נוספים, הם לא צוינו בעתירה, גם השלושה האלה שצוינו בעתירה, רק לגבי אחד
14 מהם ניתנה טיפה יותר הרחבה או רקע סוציאלי באשר למצבו כמחוסר דיור או דר רחוב, ההגדרות
15 הן עניין מאוד מורכב כאן, מי הוא דר רחוב, מי הוא מחוסר דיור, גם החומר התיאורטי שהעתירה
16 מביאה, שגם אני קראתי והכרתי דן בסוגיות האלה ובשאלות ההגדרה. קשה לנו להתייחס עובדתית
17 לטענות עובדתיות שלא הועלו ולא נשמעו.

18 באשר לקהילה כביכול שנוצרת סניב דרי הרחוב או חסרי הדיור, העירייה לא הסתפקה במתן
19 תצהירים סתמיים, בחרנו את הבכירים ביותר, את סמנכ"ל התפעול ואת האחראי לטיפול בדרי
20 רחוב בעירייה, הסברנו בצורה מאוד ברורה, זה עלה בצורה כזו או אחרת גם בתיקים האחרים נשוא
21 פסקי הדין שצירפנו, שלטעם אנשי המקצוע שלנו, הקהילה שנוצרת היא חיובית במובן של תחושת
22 התמיכה והעזרה הקולקטיבית, יצירת קהילה. מבחינת עזרה בפועל לאותם חסרי דיור, זה מצג
23 שווא, זו לא עזרה אמיתית, לפחות כפי שאנשי המקצוע של העירייה חושבים שצריכה להינתן
24 לאותם אנשים. אנחנו פועלים לפי אותה מדיניות, הצהרנו על זה בתגובה שלנו בצורה מאוד ברורה,
25 כמה פעמים חזרנו על זה, ניתן תצהיר של סמנכ"ל תפעול בעירייה, הבכיר ביותר בתחום הזה שיכול
26 לתת תצהיר כזה, ההצהרה שאנחנו יכולים לחזור עליה שוב – אנחנו פועלים כחוק, לא השתנתה
27 מדיניות העירייה אחרי המחאה, וגם היום, הבעיה הזאת היא בעיה אמיתית, קשה, קשה
28 להתמודדות ולפתרון, זו בעיה פרטנית, זה טיפול בכל אחד לחוד. חורה לנו מאוד כעירייה הניצול
29 הזה, החיבור הזה בין המחאה החברתית עם הביטוי שלה בהקמת מאהלים, שזמנה עבר כפי שאמר
30 גם בית המשפט בכמה הזדמנויות, לבין אותם דרי רחוב, שזו בעיה שלא עברה מן העולם, שהיא

בית משפט מחוזי בתל אביב-יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

23 אוקטובר 2011

עת"מ 11-10-20761 האגודה לזכויות האזרח בישראל ואח' נ'
עיריית תל-אביב ואח'

בקשה מס' 1

1 עדיין קיימת ועדיין נותרה ועדיין בעיה קשה, שהעירייה מנסה ככל שניתן לטפל בה. העירייה היא לא
2 משרד שיכון, זה גם לא בסמכויות שלה, אבל כמה שאפשר לסייע בתחום הסוציאלי, העירייה עושה.
3 לשאלת בית המשפט מה המדיניות שלנו לעניין הפינוי בכלל, אני משיבה שכמו שכתבנו אנתנו לא
4 מפנים, אם יש קושי ואנחנו רואים איזשהו דר רחוב במצוקה, פונים אליו, מציעים לו עזרה, סיוע,
5 באמצעים שעומדים לרשותנו, מוגבלים או לא מוגבלים, זה מה שהעירייה יכולה לתת. אבל לא
6 מפנים בכוח. אדם שלא ירצה לקבל עזרה, ובלבד שהוא לא מהווה סכנה בריאותית לציבור, בוטה
7 וברורה, או סכנה אחרת, למשל שיכור שמסתובב עם בקבוק שבור ודברים מהסוג הזה, אלה
8 הסיטואציה, הוא נשאר במקום.
9 כאשר לפינוי ציוד, זה באמת תלוי נסיבות, יכול להיות שעגלה שנמצאת ליד דר רחוב שנמצאת
10 במקום נידח שאף אחד לא עובר שם, יכול להיות שלא תפריע ותוכל להישאר לציודו, לעומת מקום
11 שהוא פתח בניין או שדרה שעוברים אנשים, שזה כן יפריע. זו הפעלת שיקול דעת נקודתי ללא
12 איזשהי מגמה או מדיניות. מן הסתם, אם ניקח את זה לצד הקיצוני, בודאי שאין הכוונה להתיר
13 הקמת אוהלים ולשבת על מחצלות בשדרות העיר, זו לא הכוונה, דר רחוב זו סיטואציה קשה
14 ומוכרת ומובנת, אבל אסור לנצל אותה, ואסור לנצל את המצוקה הזאת לביטויי מחאה אחרים,
15 וכולם יודעים את זה, אני חושבת שגם העותרים יודעים את זה.

16

17

מר רובי זלוף, סמנכ"ל התפעול בעירייה:

18 לשאלת בית המשפט, מבחינת ההנחיות היום ב"תפר" של סוף המחאה החברתית בצורת אוהלים,
19 מה ההנחיות שאנחנו נותנים בעניין הזה של פינוי ציוד ואנשים, אני משיב שאנחנו לא שיינו את מה
20 שהיה עד היום, אנחנו הרבה יותר רגישים והרבה יותר ממוקדים אחרי המחאה מכיוון שדייר הרחוב
21 לא נמצא לבד, הוא מבטא ככלי לאותם אנשי המחאה את הביטוי שלהם ברחוב היום. לכן אם בכיכר
22 רבין מופיעים אנשים שהם לא דרי רחוב, מופיעים אנשים שאני אפילו אישית מכיר אותם, שהם
23 מופיעים וישנים ויושבים יחד עם דיירי הרחוב, ומתווספים מזרונים ומחצלות וזה מתחיל להיות
24 מקום שבו מתגלחים ומתרחצים או מתקלחים ושמים את כל הבגדים על פרטי וריהוט הרחוב,
25 והאנשים תופסים מרחב ציבורי שמתחיל להוות בעיה, אנחנו לא נאפשר את זה. אבל אם נמצא בן
26 אדם באיזשהו גן או באיזשהו ספסל ברחוב. אותו יואב, שהוא אחראי על דרי הרחוב, הוא אומר
27 יכולים, לא יכולים, יש בעיה, אין בעיה, צריך להישאר, לא צריך להישאר, אם זה באמת 10 איש
28 שיושבים על מדרכה וחוסמים מעבר ציבורי, עם בקבוקים ולכלוך, ויוצרים בעיה תברואתית, יש לנו
29 בעיה להשאיר אותם שם. יש לנו הרבה נקודות בעיר שאנחנו יודעים שקיימים דיירי הרחוב. אנחנו
30 לפעמים מתעלמים ולא נוגעים. לדוגמא, באלנבי 65 היו דרי רחוב, שניים שלושה שישבו שם, שישבו
31 שם הרבה מאוד זמן, ליד הבנק לאומי, בצד השני ליד נחלת בנימין, עד שלא מתקשרים ואומרים לנו

בית משפט מחוזי בתל אביב-יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

23 אוקטובר 2011

עת"מ 10-11-20761 האגודה לזכויות האזרח בישראל ואח' נ'
עיריית תל-אביב ואח'

בקשה מס' 1

1 בואו תראו מה קורה פה, יש פה ריחות, המצב לא טוב, אי אפשר לעבור, להיכנס לבנק, אנחנו באים
2 ועושים את הפעולה. אם זה שני דרי רחוב, שהיו יושבים ברוטשילד על הספסל ולא היו עושים כלום
3 אלא יושבים וישנים, ולא היו מביאים את כל מי שבא איתם ומייצרים בית חדש, היינו אומרים
4 בסדר. אבל ברגע שזה הופך להיות משהו עם מסר אחר לגמרי, מייצר אווירה אחרת, מייצר לנו שינוי
5 מהותי במרחב הציבורי, שהוא גם מייצר מפגע, אין לנו ברירה, אנחנו חייבים להגיב, אנחנו
6 מסתכלים על האיוונים, לא רק על דרי הרחוב, על התושבים, על הדרך שעוברים אנשים, על שבילי
7 האופניים, העיר צריכה להיות. לפעמים אנחנו לוקחים הצידה, אנחנו מבטיחים לבית המשפט, לכל
8 דייר רחוב יש מיטה, יש אוכל ויש מקלחת, אם הוא רוצה הוא יכול.
9 אנחנו מכבדים ונכבד כל החלטה של בית המשפט, אנחנו נהיה יותר רגישים, אני מבין, אנחנו לא
10 מנותקים, אבל אנחנו רוצים להסביר שלא יהיה אפשר לקיים רגישות יתר ברגע שזה הופך להיות
11 מפגע אמיתי שלא ניתן להמשיך להיות איתו במקום שהוא נמצא.

12

13

מר יואב בן-ארצי:

14 לשאלת בית המשפט, בעקבות תגובת העירייה שיש התייחסות שלנו לתופעה הזאת שהיום כנראה
15 בעקבות העובדה שהיו מאהלים ונוצרו קשרים, באמת נוצרו קשרים שלא מאפיינים דרי רחוב באופן
16 כללי, כן נוצרו קשרים ביניהם ובתמיכה, כן או לא, של פעילים חברתיים, האם יש התייחסות אחרת
17 לזה, האם יש לנו מדיניות חדשה בעניין הזה, אני משיב שאנחנו לומדים את התנועה הזאת, זה הכל
18 תוך כדי תנועה, אני הייתי במאהלים ונפגשתי עם פעילים ועם דרי רחוב, והצעתי שבשלב מסוים,
19 כאשר הדברים יתבהרו, אנחנו נשמח לשתף פעולה, יש גגון אחד למשתמשים, גגון אחד שבאמת
20 מוגבל ל-15 מקומות, גגון לנשים שמוגבל ל-25 מקומות, אם נוכל לעשות שיתוף פעולה גם במתקנים
21 שלנו, לקחת מספרי טלפונים, הייתי במאהלים, דיברתי עם אנשים, לדעתי זה סוג של מנוף
22 מבחינתנו של עשייה חברתית רחבה יותר, מה שפחות ראינו וחווינו עד היום, אז אנחנו פתוחים לכל
23 רעיון, בהחלט.

24 לשאלת בית המשפט, שעלה איזשהו רעיון להקים סוג של סככות עם אחלים, שלא בשד' רוטשילד או
25 בכיכר רבין, האם אנחנו בעד סוג כזה של פתרונות, אני משיב שבעיית דרי הרחוב היא בעיה בכל
26 הארץ, היא לא בעיה מקומית, אנחנו פועלים לפי נהלים של משרד הרווחה, לפי תקציבים שהם לא
27 גבוהים במיוחד, הייתי רוצה לראות איך בן אדם עם 2,500 ש"ח לחודש חי בדירה שמכבדת בן אדם,
28 אנחנו עובדים בתוך מסגרת מגבלות, ובתוכה קשה לתת תשובה על השאלה שלך, מדובר באיזשהו
29 קונטקסט רחב יותר, גם עירוני וגם ממשלתי.

30 לשאלת בית המשפט, האם הדינאמיקה הזאת שנוצרה של איזשהי התקבצות ושיתוף פעולה כזה או
31 אחר ומערכות יחסים כאלה ואחרות, האם נראה לי נכון להמשיך את זה בסוג של אותה דרך, נניח

בית משפט מחוזי בתל אביב-יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
עת"מ 10-11-20761 האגודה לזכויות האזרח בישראל ואח' נ'
עיריית תל-אביב ואח'
23 אוקטובר 2011

בקשה מס' 1

1 שהיה מקום שהיינו מוצאים לכך, האם מבחינה מקצועית זה נכון לעודד את הסוג הזה, אני משיב
2 שהשאלה מאוד מורכבת, כי אני לא יכול לדבר באופן פתוח וגלוי כי אני מכבד את האנשים
3 שנמצאים באולם, רובם אני מכיר באופן אישי מתוך כך שראיינתי ודיברתי איתם, בחלק מהרעיון
4 זה יכול בהחלט לענות, בחלק מהמצבים זה הפך להיות בעייתי, אנשים שזקוקים לגמילה, והעירייה
5 מוכנה לתת את הגמילה הזאת כרגע, כאן, והאנשים לא הולכים לגמילה, הם לא עושים את התהליך
6 הזה בחוץ, בחלק מהמצבים זה יכול בהחלט לסייע, ובחלק מהמצבים זה מעכב תהליכים שיקומיים.
7 צריך לעשות את האבחנה הזאת. זה בהחלט דורש עיון וחשיבה מסודרת בתוך הגורמים המקצועיים
8 שלנו ולדעת איך אנחנו בעצם יכולים להסתייע בשירותים האלו באופן מושכל. אנחנו ערים
9 לדינאמיקה החדשה.
10 לשאלת בית המשפט, אם אנחנו נשיקולים של התפעול מכניסים את השיקולים של הדניאמיקה
11 החדשה שנוצרה, אני משיב בחיוב.
12

עו"ד שלמון-ברד:

14 כמו שעלה כאן גם ממה שאמר סמנכ"ל התפעול שלנו, וגם מהדיון כולו, ובייחוד ממה שגבירתי
15 אמרה על קו התפר, אני חושבת שתיאור לא מדויק של הסיטואציה, הותרת העתירה הזאת על כנה,
16 כפי שאני רואה את הדברים, תחמיר את המצב, יעשה בה שימוש לא נכון, שימוש לא טוב, גם אם
17 הכוונה בהגשתה היתה טובה מלכתחילה. זה שימוש לא נכון, השטח לא מבין את זה נכון כמו שכאן
18 אנחנו באולם הסטרילי הזה מבינים את הדברים. והראיה, הציגו את הצו הזה אנשים שלא היו
19 קשורים לעתירה הזאת. העתירה מופיעה באתרים השונים כעוד חומר מלבד, שהרי העירייה
20 מצהירה במפורש, אנחנו לא עושים את מה שאתם טוענים שאנחנו עושים, אז איזו סיבה יש להותיר
21 עתירה כזאת על ראשה של העירייה, שבעצם אומרת, אנחנו פועלים קדימה, ולא הראיתם אחרת,
22 הם באמת לא הראו אחרת, גם לגבי אותו אחד יחיד, גם לגבי לא נטען שפינינו אותו בכוח כך או
23 אחרת, אז למה להותיר עתירה כזאת שעלולה רק לחמיר את המצב?
24

עו"ד ניר:

26 מחיקת העתירה תוביל לזה של עירייה תחיה יד חופשית לעשות מה שהיא עושה כל יום, זה שלא
27 העדנו כי לא היה זמן לפני הגשת העתירה, אנחנו נוכל לעשות את זה, יש כאן חרבה מאוד אנשים
28 שישמחו להעיד מה קרה כל לילה בחודש האחרון. כל לילה שנמנעת שינה מבן אדם הוא לילה
29 טראומתי, בחודש שעבר האנשים האלה סבלו לילות טראומטיים כפול שלושים, מבחינתם אנחנו לא
30 בשום קו תפר, אנחנו הלכנו אחורה ממה שהיה מצבם לפני המחאה, כי הם לא מסוגלים לישון,
31 לוקחים להם עשרות שמיכות ושקי שינה וציוד אישי.

בית משפט מחוזי בתל אביב-יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

23 אוקטובר 2011

עת"מ 11-10-20761 האגודה לזכויות האזרח בישראל ואח' נ'
עיריית תל-אביב ואח'

בקשה מס' 1

(לאחר הפסקה)

1

2

3

מר [REDACTED]:

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

אני חסר דיור ויש עוד כמה כמוני בלוינסקי, אנחנו 30 איש בערך, מחוסרי דיור, שהתקבצנו ביחד ומנסים לעזור אחד לשני, ופשוט מפריעים לנו, מטרידים אותנו יום יום, מאז שהיתה המחאה הזאת, אנחנו מחינו על זה שלא מטפלים בנו כראוי, שולחים אותנו לגגון, אחרי הגגון יכולים לזרוק אותנו החוצה, אז מה עשינו בזה? לא פתרנו שום בעיה, נשארה הבעיה של מחוסרי הדיון. אני טוען על פקחי העירייה, שהם באים אלינו כביכול לעשות סדר ציבורי במקום ציבורי, ולהעיר אותנו כל לילה, להטריד אותנו כל לילה, להישאר איתנו עד 05:00 בבוקר, עד שאנחנו נרדמים שעה הם מושכים מאיתנו את השמיכות, ובכוח. זה לא שהם באים בעדינות כזאת, הם מושכים את השמיכה וזורקים אותך למטה, לרצפה. לפעמים הם פותחים עלינו ממטרות, שאנחנו נקום לבד, נברח מהמים, שלא יהיה לנו קל בלילה, אנחנו בורחים מהמים, הם סוגרים אנחנו חוזרים, אין לנו איפה ללכת, זה המקום היחיד שיש לנו, איפה להיות ולישון שם "בנוחות". כי זה הדשא או השמיכה שיש לנו או הקרטון שאנחנו שמים לפעמים כשלוקחים לנו את כל השמיכות, אז אנחנו ישנים על קרטון, אז הם לוקחים גם את הקרטון. זה מקום ציבורי, אם זה מקום ציבורי, אז מותר לי להיות במקום ציבורי, ואני יכול לפרוש שמיכה ולשבת על שמיכה, לא לשבת על מקום שיכאב לי הישבן. כמו שלאנשים אחרים כמוני, מחוסרי דיור, שנמצאים איתי ביחד באותה צרה, זו הטרדה יומיומית. כאשר יש התנגדות מצידנו, אז הם מביאים את החוק, החוק בא לפתור להם את הבעיה, החוק הוא לא בא בעדינות, הוא בא להראות נוכחות, שהוא נמצא שם ואני זה אני, אני החוק. אני לא מקבל את זה, אני מתנגד בכל תוקף ובכל צורה שאני יכול להתנגד להם אני מתנגד. מה יעשו? יקחו אותי למעצר? סך הכל אני אשב במעצר אז תהיה לי קורת גג, יהיה לי איפה לאכול, איפה לשנות, והמדינה תממן את זה, אז למה שלא יממנו את זה בדיור חלופי? שיתנו לי דירת חדר, לא רוצה יותר, גג לראש, לי ולחברים שלי. זה מה שאני מבקש. הם אומרים סמים, אלימות, אנחנו הורדנו את רמת האלימות, הורדנו את הסמים, שלחנו אנשים לגמילה מאצלנו, ארבעה אנשים, היום הם בגמילה. אז איזה אלכוהול? איזה סמים? זה שבאים אנשים, יושבים ושותים, אנחנו לא אחראים להם. אני לא יכול לקחת את כל תגן ולהיות אחראי לו, אני אחראי למי שנמצא איתי. יש לנו גם את בעיית הפליטים, שבאים, כל יום זורקים לנו מאה פליטים, אין להם מה לעשות, איך לא תעלה רמת האלימות? איך לא תהיה בעיית אלכוהול? כי הם באים מתוסכלים, לא יודעים לדבר, לא יודעים כלום, לא יודעים שום דבר, אז הם באים אלינו. כי אני מרגיש במדינה שלי בתור פליט. אני מרגיש בתור פליט אם אני צריך לישון ברחוב אז אני פליט. תודה רבה.

בית משפט מחוזי בתל אביב-יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

23 אוקטובר 2011

עת"מ 10-11-20761 האגודה לזכויות האזרח בישראל ואח' נ'
עיריית תל-אביב ואח'

בקשה מס' 1

1 **מר [REDACTED]:**

2 אני רוצה לפתוח קודם כל עם העובדה שאנחנו לא מחוברים לשום הנהלה או איזשהו גורם כביכול

3 שמדרבן אותנו, בסך הכל אנחנו הומלסים 99 אחוז מפה אנשים הומלסים, יש גם אנשים שנמצאים

4 מחוץ לאולם, והם לא מנוהלים על ידי שום גורם, בסך הכל אנשים שלא מצאו מקום ללכת אליו. וכל

5 מקום שנמצאים בו, הפקחים מטרידים ויש גם צילומים, יש עובדות, יש אנשים שקיבלו סימנים

6 כתולים בכל הגוף, שבסך הכל הגנו על השמיכה והכרית האחרונה שנשארה להם, מפני שבליה

7 פתחו ממטרות, וזה מיותר, ושמו את זה לייבוש, ואחר כך באו לקחת את זה בבוקר ולא נשאר על

8 מה לישון בכלל. ויש כבר כמה מקרים וזה חוזר על עצמו כל הזמן, והם באים מאיימים אם לא תפנו

9 אנחנו ניקח את זה בכוח, איזו סמכות יש להם! אני שואל קצין משטרה, אומר לי אין להם שום

10 סמכות לקחת לכם את השמיכות, אז מי צודק? הפקחים או המשטרה?

11 הגברת באה וטוענת שכביכול אנחנו איזשהו מטרד, אני רוצה רק להזכיר שכשבכלל יצאנו

12 מרוטשילד, כל המאהל יצאה, כל המאהל עצמו היה 2,000 איש מהבימה עד לאלנבי וקצת אחרת,

13 ואם היית צופרת בשדרה היית רואה לפחות 30 אלף איש ללא שיטור קהילתי, ללא שירותים, ללא

14 כלום מצד העירייה, אפילו מים, איך ייתכן לקרוא לנו אנרכיסטיים? אנחנו צריכים להיות אחראים

15 ל-30 אלף איש כשאנחנו בסך הכל 2,000? כרגיל הטענות של הממשלה שאנחנו הלא בסדר, איפה

16 התפקיד שהעירייה צריכה לעשות! איפה התפקידים שהממשלה צריכה לעשות! שמשרד השיכון

17 צריך לעשות! האם אנחנו אשמים בכל? לא ייתכן מצב כזה, זה שיש כל כך הרבה הומלסים בארץ זה

18 אומר שיש בעיה רצינית, אנשים לא יכולים לעשות הוקוס פוקוס ופתאום להיעלם, אין דבר כזה, יש

19 בעיה, צריך לפתור אותה, ולעשות זאת בצורה שיטתית שתענה על הצרכים של האנשים, כפי שאמר

20 ידידי, לא מבקשים לוקסוס, קורת גג, דבר מינימאלי, מגיעה לי קורת גג, אנחנו לא אנשים סוג ב',

21 עשינו צבא, עשינו את כל ההתחייבות שלנו כלפי החברה, אנחנו מצפים שינהגו בנו כבני אדם, לא

22 ייתכן שנחיה סוג ג' או ד', נישאר מופקרים ברחוב, עם פקחים שיש להם הוראה להעלים את הכל

23 מהשטח, בגלל שלא נוח לראש העיר. טוענים שאנחנו מטרד, אבל השכנים מסביב מביאים לנו אוכל

24 ושתייה, שואלים מה שלומנו, יש גם אנשים שבאים מתעניינים, כל המאהל הזה ברוטשילד זה היה

25 אטראקציה לאנשים, אנשים בלי סוף הלכו וחזרו בשעות שאנחנו בעצמנו כבר לא יכולנו, רצינו לנוח

26 בסך הכל, הרי כל היום היה חום של 40 מעלות, עם יתושים, זבובים, עם יציאות של כלבים, אי

27 אפשר לחיות בצורה כזאת, חייבים לנוח מתישהו, אז האינטרס לנוח היה שלנו, זה שאנשים הפריעו

28 ובאו מחוץ למאהל, שלא ישנו שם, זה גם לנו הפריע, אבל לא יכולנו לעשות שום דבר בנדון, זה

29 תפקיד של הפיקוח, שכביכול עכשיו הוא מנסה לעשות את התפקיד שלו, כמו שאמרה הגברת, על

30 הצד הטוב ביותר, אבל הוא לא עשה, אם היה שם שיטור קהילתי, פיקוח, אז הוא היה עוצר את

בית משפט מחוזי בתל אביב-יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

23 אוקטובר 2011

עת"מ 11-10-20761 האגודה לזכויות האזרח בישראל ואח' נ'
עיריית תל-אביב ואח'

בקשה מס' 1

1 האנשים שהיו מחוץ למאהל שכביכול עושים צרכים, כמו שטענו במשפט, בחצרות של אנשים, אי
2 אפשר שיטילו את כל האחריות על אנשי המאהל, מחוץ לזה היו אנשים שלא שייכים בכלל.

3

4

עו"ד יקיר:

5 אני מקבל את עמדת בית המשפט הנכבד לעניין הבקשה לצו ביניים, אבל אני לא רואה סיבה
6 שהעתירה תימחק, אני חושב שהעירייה פה מתפשט איזשהו ניצחון מוראלי, לצאת מהאולם הזה
7 ולהגיד בית המשפט מחק את העתירה, אם הם פועלים כדין, אז ודאי העתירה איננה כחרב
8 המתהפכת על ראשם, אני לא רואה איזה שימוש יש לעשות מעצם קיומה שלה עתירה, אם מאן
9 דהוא ינסה, חשוב להדריך את הפקחים. חשוב שתירשם הצהרת העירייה, שמענו את סמנכ"ל
10 התפעול שאומר שהם ינהגו יותר ברגישות, אני מברך על כך, ובאמת נבחן את זה בחודשים
11 הקרובים, הם מקווים באמת שחוזעה הבאה תהיה בקשה למחוק את העתירה ומקווים שלא יהיה
12 צורך בדיון בה.

12

13

14

החלטה

15

16 הדיון היום היה בבקשה לצו ביניים בו התבקש בית-המשפט להורות למשיבות לא לסלק בכפייה
17 אנשים חסרי בית הלנים תחת כיפת השמים ברחבי העיר תל-אביב-יפו, ולא להחרים את ציוד הלינה
18 שלהם.

19

20 בדיון היום הצהירו נציגי העירייה, הן ב"כ העירייה, הן סמנכ"ל התפעול והאחראי על דרי הרחוב, כי
21 בניגוד לאמור בעתירה ובבקשה לצו הביניים, אין מדיניות של סילוק דרי הרחוב ממקומות ציבוריים
22 וכי המחלקה העוסקת בטיפול בדרי רחוב שוקלת מבחינה מקצועית את הדינאמיקה שנוצרה בין דרי
23 הרחוב בעקבות המחאה החברתית והמאהלים שהיו עד לעת האחרונה בעיר תל-אביב.

24

25 לאור זאת, ולאחר ששמעתי גם שניים מנציגי העותרים, המלצתי לצדדים כי הבקשה לצו ביניים
26 תימחק וכי יהיה דיון מחודש בנושא בעוד מספר חודשים. הסיבה להמלצה זו הייתה שמדובר היום
27 בתפר שבין סיום שלב המאהלים כחלק מחמאה החברתית לבין הטיפול בבעיית דרי הרחוב, שהיא
28 בעייה עצמאית ונפרדת. ייתכן שבקו תפר זה פועלת העירייה על פי פסקי הדין של בית-המשפט
29 העליון לפינוי המאהלים, וכחלק מפעילות זו נפגעו גם דרי הרחוב.

30

בית משפט מחוזי בתל אביב-יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

23 אוקטובר 2011

עת'מ 10-11-20761 האגודה לזכויות האזרח בישראל ואח' נ'
עיריית תל-אביב ואח'

בקשה מס' 1

1 ב"כ העותרים קיבלו את הצעת בית-המשפט לעניין צו הביניים. הצדדים היו חלוקים בשאלה כיצד
2 להתלות את העתירה בשלב זה. העותרים סבורים כי יש להשאיר את העתירה תלויה ועומדת, וכי
3 הם יעדכנו את בית-המשפט בעוד מספר חודשים באשר לצורך בקיום דיון בעתירה. העירייה מצידה
4 מבקשת כי העתירה תימחק בשלב זה תוך שהעותרים יהיו חופשיים להגישה מחדש בעוד מספר
5 חודשים.

6
7 איני סבורה כי יש משמעות לבחירה בין חלופות אלו, החשיבות היא בכך ששני הצדדים ישכילו לנצל
8 את החודשים הקרובים כדי לברון באמת האם קיימת בעיה ומה דרך הטיפול הנכונה בה. העותרת
9 מצידה תבחן האם אכן קיימת בעיה בטיפול בדרי הרחוב שאינה קשורה לקו תפר זה בו אנו נמצאים
10 היום (מעבר לבעיות הקשות שעמם יש להתמודד באופן כללי בקשר לדרי רחוב ושאינן עניינם בעתירה
11 זו). עיריית ת"א מצידה תבחן גם היא מבחינה מקצועית האם יש לשנות את הטיפול בדרי הרחוב
12 לאור הדינאמיקה שנוצרה בעקבות המחאה, כפי שנאמר בדיון שהעירייה אכן עושה ותמשיך לעשות.

13
14 החשיבות בהגשת העתירה הייתה נהבאת קולם של דרי הרחוב. שני הצדדים נפגשו בבית-המשפט
15 ושמעו זה את זה ואני סבורה ששני הצדדים ישכילו לנצל את החודשים הקרובים כפי שציינתי.

16
17 לאור האמור, אני מוחקת את הבקשה לצו ביניים.

18
19 צו הביניים הזמני שניתן - בטל.

20
21 העתירה תישאר תלויה ועומדת. העותרים יודיעו לבית המשפט עד ליום 15.03.2012 האם יש צורך
22 בדיון בעתירה. ככל שיסברו העותרים כי יש מקום לדיון בעתירה, יגישו תצהיר מפורט שיבהיר את
23 הצורך כאמור. מובן שבמקרה כזה יינתנו הנחיות באשר להגשת כתב תשובה על ידי העירייה.

24
25 ניתנה והודעה היום כ"ה תשרי תשע"ב, 23/10/2011 במעמד הנוכחים.

26
27

מיכל אגמון-גונן, שופטת

28